

**LIITE 1. Esimerkkejä asemakaavamääräysten vastaisista ehdotuksista
Kaisaniemenpuiston ja Varsapuistikon puistosuunnitelmassa**

Kartta-aineistot, joihin kirjaintunnukset viittaavat, ovat liitteinä 2 ja 3.

Kirjaintunnus kartta-aineistossa ja sijainti sanallisesti	Määräys asemakaavassa	Puistosuunnitelmassa esitetty asemakaavan vastainen ehdotus
<p>Puiston luonne (ei kirjaintunnusta)</p> <p>Koko suunnittelualue.</p>	<p>VP/s = Kaupunkipuisto, joka on kulttuurihistoriallisesti, puistohistoriallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokas. Puistoa tulee hoitaa historiallisena puistona. Alueella olevaa puustoa tulee hoitaa siten, että se säilyy elinvoimaisena. Puustoa uudistettaessa tulee huolehtia, että puuston historiallinen tai maisemakuvallinen arvo säilyy. Suojeltavaksi määrättyjä rakennuksia, rakennuksen osia, muistomerkkejä tai portteja sekä puiston reittejä, aitoja, ulkoportaita tai muita kohteita ei saa muuttaa tai hävittää niin, että kohteen tai sen ympäristön puistohistoriallinen tai kulttuurihistoriallinen arvo vähenee. VP/s alueella kaikista rakennus-, toimenpide- ja maisematyölupia vaativista muutosten ja korjaustoimista on pyydettävä kaupunginmuseon lausunto.</p>	<p>Puistosuunnitelmassa puistoa ei hoideta VP/s-määräyksen mukaan historiallisena puistona, vaan pyöräilyn pääväylänä ja massayleisötapahtumien areenana. Asfaltoitu pyöräilyn pääväylä, baana, muuttaa väistämättä puiston reittien historiallista arvoa. Myös puita ollaan kaatamassa runsaasti, vaikka maisemakuvallisen arvojen säilyttämiseksi etenkin puurivistöt tulisi uusia pikku hiljaa, nykyisten puiden kunto huomioiden. Puistosuunnitelmasta ei käy ilmi, kuinka asemakaavaan merkityt erityisesti suojeltavat puuyksilöt huomioidaan.</p> <p>HUOM! VP/s viittaa jokaiseen taulukossa olevaan kohtaan sekä yleisötapahtumiin.</p>
<p>Valaistus (ei kirjaintunnusta)</p> <p>Koko suunnittelualue.</p>	<p>Asemakaava-alueelle on laadittava julkisen tilan valaistuksen kokonaissuunnitelma osana historiallisen puiston tai muun julkisen tilan yleissuunnitelmaa. Puistossa valaistaan reitistö ja toiminta-alueet, parannetaan puiston turvallisuutta sekä luodaan puistoon miellyttävä tunnelma – –. Valaisinkalusteiden on oltava kaupunkikuvallisesti ja muotoilultaan korkeatasoisia ja mittakaavaltaan jalankulkumijööseen sopivia.</p>	<p>Kaisaniemenkentän reunoille suunnitellaan mastovalaisimia, joiden korkeus (20m) ei mittakaavaltaan sovi jalankulkumijööseen.</p> <p>Valaistuksen kokonaissuunnitelmaa ei ole laadittu, vaikka puistosuunnitelma on laadittu. Päätöksessä olevaa muutamaa, valaistusta koskevaa mainintaa ei voida pitää asemakaavamääräysten tarkoitamana valaistuksen yleissuunnitelmana.</p>
<p>A, väylä</p>	<p>pp = Yleiselle jalankululle ja</p>	<p>Väylän a-haara ehdotetaan</p>

<p>(A/a ja A/b)</p> <p>Puiston länsireunassa, etelä-pohjoissuunnassa kulkeva Kaisaniemen puistokuja, kujan pohjoisin osa, joka kulkee ravintola Kaisaniemen itäpuolella (A/a) ja lounais-länsipuolella (A/b).</p>	<p>polkupyöräilylle varattu alueen osa, päällyste voi olla asfaltti.</p>	<p>muutettavaksi vain pyöräilijöille tarkoitetuksi pyöräilyn pääväyläksi, baanaksi, jonka päällyste tulisi olemaan punainen asfaltti. Väylän b-haara on suunnitelmakartassa poistettu. Jalankulku baanalla ei onnistu turvallisesti.</p>
<p>B, väylä (B/a ja B/b)</p> <p>B/a = Puiston länsireunassa, etelä-pohjoissuunnassa kulkeva Kaisaniemen puistokuja.</p> <p>B/b = Kaisaniemenrannan jatke Birger Brunilan puistokujan pohjoispäädyn ja Kaisaniemen puistokujan pohjoispäädyn välissä.</p>	<p>pp/h = Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle sekä alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa, päällyste voi olla asfaltti.</p> <p>pp = Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.</p> <p>Kaupunkikuvalliset ohjeet: – – Puiston jalankulun ja pyöräilyn reittien tulee noudattaa nykyisiä leveyksiä. Reittien pintamateriaalin tulee olla sitomaton (hiekkä, kivituhka) lukuun ottamatta puiston länsireunan pääpyöräilyreittiä, jonka materiaalina voidaan käyttää asfalttia tai sirotetta – –.</p>	<p>Väylän osuudet ehdotetaan muutettavaksi vain pyöräilijöille tarkoitetuksi pyöräilyn pääväyläksi, baanaksi, jonka päällyste tulisi olemaan punainen asfaltti. Jalankulku esytyisi näillä osuuksilla. Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattua väylää ei ole merkitty suunnitelmaan lainkaan.</p> <p>Myös väylän B/b-päällysteeksi on suunnitelmakartassa merkitty punainen asfaltti, vaikka sen kuuluisi ko. väylän osuudella olla asemakaavan mukaan hiekkää tai kivituhkaa.</p>
<p>C, majk-alue</p> <p>Puiston lounaiskulman majk-merkinnällä merkitty alue.</p>	<p>majk = Ohjeellinen alueen osa, jolle saa sijoittaa matkustajia ja yleistä jalankulkua palvelevan jalankulikutunnelin tason +2 alapuolelle.</p>	<p>majk-alueelle on asemakaavamääräyksen vastaisesti sijoitettu pyöräilybaana, Kaisantunneli, jonka kautta tapahtuvalle pyöräiliikenteen määrälle ei ole olemassa liikenneväylää kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa Kaisaniemen puistossa.</p>
<p>D, puiston sydänalue, koko sydänalue</p> <p>Bergbominkujan pohjoispuolella, puiston eteläosassa.</p>	<p>vp3 = Puiston sydänalue on keskeinen, kävelyreittien risteyskohdassa oleva puistoalue, jossa on istutettua oleskelualueutta, vesiaihe sekä ka2-merkinnällä merkitty kahvilan rakennusala.</p>	<p>Alueen luonne kävelyreittien risteyskohtana tulisi muuttamaan Kaisantunnelin myötä alueella lisääntyvän pyöräiliikenteen vuoksi. Pyöräilyn pääväylältä, baanalta, Kaisantunnelin suusta ulos tulevat, puiston itä- ja kaakkoispuolelle pyrkivät pyöräilijät eivät tekisi ylimääräistä lenkkiä</p>

		Kaisaniemenrantakadun kautta, vaan suuntaisivat Svante Olssonin puistokujalle ensimmäisistä mahdollisista paikoista puiston lounaiskulmasta. Mikäli kukkaruukut estäisivät ajon Svante Olssonin puistokujalle Bergbominkujalta, ajaisivat pyöräilijät sydänalueen ”keskeisen kävelyreittien risteymäkohdan” läpi.
E, väylä Kaisaniemen puistokujalta, kentän länsipuolelta, noin puolesta välistä kentän länsireunaa, kentän yli kohti koillista kulkeva väylä.	pp = Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa vu = Alueen osa, joka on tarkoitettu liikunta- ja virkistyskäyttöön. Alueelle saa sijoittaa pallokenttiä – –.	Väylä merkitty puistosuunnitelman karttaan kaksikaistaiseksi pyörätieksi, ”baanan jatkeeksi”. Tämä rajaa jalankulkijat ulos väylältä. Vilkas ”baanan jatke” rajaa kentän liikunta- ja virkistyskäyttöä: esim. kesällä koko kentän pesäpallopelit kentän laidalla olevine yleisöineen ja talvella (jos väylää pidetään lumettomana) käyttö luistinratana.
F, väylä Svante Olssonin puistokujan pohjoispuolella samansuuntaisesti kulkeva jalankulkuväylä välillä Birger Brunilan puistokuja ja Unioninkatu.	jk = Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.	Väylän käyttötarkoitusta ei ole nimetty puistosuunnitelmaan, mutta väylän pituutta tulisi lyhentämään noin neljäsosalla: itäpäässä väylä päättyisi tenniskenttä- ja huoltorakennusalueen ympärillä olevaan aitaan.
G, väylä Edellä olevan väylän (asemakaavan mukaisesti) itäpäädyssä koillisesta lounaaseen kulkeva jalankulkuväylä.	jk = Yleiselle jalankululle varattu alueen osa	Väylän pituudesta jäisi jäljelle vain noin 1/4. Tämä osa tulisi sijoittamaan Svante Olssonin puistokujan eteläpuolella.
H, väylä Bergbominkujan ja Svante Olssonin puistokujan välissä, lounaiskoillisuunnassa kulkeva diagonaalinen väylä.	pp = Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa. vp4 = Keskeinen pohjois-eteläsuuntainen puistovyöhyke, joka on noin 25 metriä leveä istutettu alue. Vyöhykkeeseen sisältyy jalankulku- ja pyöräilyreitti ja puurivit, istutuksia ja oleskelupaikkoja.	Kaisaniemen puiston itä- ja kaakkoispuolelle pyrkivät pyöräilijät tulisivat jatkamaan reittiään kyseistä diagonaalista reittiä pitkin puistosuunnitelmaan merkityistä istutusruukuista piittaamatta. Mikäli ruukut olisivat niin suuret, että ne oikeasti estäisivät kaiken läpi-ajon, kääntyisivät pyöräilijät todennäköisesti Birger Brunin-

		lan puistokujalle ja siitä edelleen Svante Olssonin puistokujalle. Baanalta tuleva vilkas pyöräliikenne on alueen oleskeluluonteeseen kanssa ristiriidassa.
I, lasten leikkipaikka Svante Olssonin puistokujan pohjoispuolella, hieman puistokujan puolivälin itäpuolella.	le = Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa. Leikkikenttä tulee suunnitella maastoaiheita hyväksi käyttäen.	Alueella tulisi sijaitsemaan mm. monitoimiareena, pingispöydät ja huoltorakennus.
J, puiston sydänalueen vesiaihe-osan pohjoispuoli Bergbominkujan pohjoispuoli.	vp3 = Puiston sydänalue on keskeinen, kävelyreittien risteyskohdassa oleva puistoalue, jossa on istutettua oleskelualueutta, vesiaihe sekä ka2-merkinnällä merkitty kahvilan rakennusala. vp3-alueen pohjoisosassa sijaitsee oleskelualue (ol). ol = Ohjeellinen kalteva istutettava oleskelualue, jossa on avointa oleskelunurmea ja kukkivia puita. sr-mm = Suojeltava muistomerkki (Fredrik Paciuksen patsas, ks. https://www.hamhelsinki.fi/sculpture/fredrik-pacius-emil-wikstrom/), jossa on tällä sijaintipaikalla Helsingin pommituksissa syntyneitä jälkiä).	Vesialtaan pohjoisreunan ja suunnitelmassa ehdotetun ”Uuden leikkipaikan” välinen alue ehdotetaan katettavaksi harmaalla nupukivellä. Kivi-alueen reunaan ehdotetaan siirrettäväksi Fredrik Paciuksen patsas nykyiseltä paikalta, asemakaavan mukaisesti, ohjeelliselta oleskelualueelta. Alueen pohjoisosa ehdotetaan muutettavaksi lasten leikkipaikaksi. Leikkipaikka on asemakaavassa kuitenkin sijoitettu Svante Olssonin puistokujan pohjoispuolelle, etäälle Kaisaniemen puiston suuresta kentästä ja mahdollisista massatapahtumista.
K, puurivit Svante Olssonin puistokuja.	⊗ ⊗ ⊗ = Historiallisesti arvokas puukujanne, joka tulee säilyttää ja tarvittaessa uudistaa niin, että sen maisemakuvallinen arvo säilyy. Puukujanteen puut ovat tällä hetkellä koivuja.	Kujanteen kaikki koivut ehdotetaan kaadettavaksi ja niiden tilalle ehdotetaan istutettavaksi uusia lehtipuita, puulajia määrittelemättä. Maisemakuvallisen arvon säilyttämisyrittämissä tulee arvioida mahdollisuutta uusien puukujanne asteittain, nykyisten puiden kunto huomioiden.

<p>L, puurivit, kadun reunoilla</p> <p>Kaisaniemenranta (katu) ja sen jatke.</p>	 <p>= Historiallisesti arvokas puukujanne, joka tulee säilyttää ja tarvittaessa uudistaa niin, että sen maisemakuvallinen arvo säilyy.</p>	<p>Kaisaniemenrantakadun jatkeena olevan kadunpätkän (kartta-aineistossa B/b) rannapuolelle ollaan istuttamassa uusi puurivi, vaikka se on asemakaavassa merkitty säilytettäväksi.</p> <p>Kaisaniemenranta-kadun eteläpuolisen puurivin osalta puistosuunnitelman kartalta on vaikea saada selvää, mitkä puut ovat säilytettäviä.</p>
<p>M, puiston suuren kenttäalueen pohjoispuolella sijaitseva pieni kenttä</p> <p>Kenttä</p>	<p>vp6 = Kenttien pohjoispuolinen vihervyöhyke, jolla tulee säilyttää näkymät kentän ja Kaisaniemenlahden vesialueen välillä. Vihervyöhykkeelle olevalle mäelle sijoittuvat näköalapaikka, tarjoilukioski ja sen terassialue. Rinteen itäreunaan muodostetaan viherterassointi.</p> <p>"2.6 Kenttä": Alueella sijaitsee tällä hetkellä ahkerassa käytössä oleva skeittiramppi.</p>	<p>Kentän ala on sisällytetty suureen, asfaltoitavaksi merkittyyn "puistoaukio/tapahtumien tukialue"-tilaan. Asfalttipintaa ei ole asemakaavassa. Asfaltoitu aukio – jota haluttaneen käyttää massatapahtumien takahuoneena – tulee muuttamaan puiston kaupunkikuvallista ilmettä ja tekee tyhjäksi vp6-alueen määräykset.</p>
<p>N, Kaisaniemenrannan rantamuri</p> <p>Suunnittelualueen pohjoisosa, rantamuri</p>	 <p>= Säilytettävä rantamuri. Rantamuurin kunnostus- ja muutostyöt tulee tehdä siten, että rantamuurin historiallinen arvo ja kaupunkikuvallinen ilme säilyvät, ja rantamuurin korkeus säilyy nykyisenä, noin + 1.0m.</p>	<p>Rantamuri ehdotetaan korotettavaksi korkeuteen +1,8m. Korotus muutta muurin historiallista arvoa ja kaupunkikuvallista ilmettä.</p>
<p>M, väylä</p> <p>Rantamuurin eteläpuolinen, rantamuurissa kiinni oleva jalankulkuväylä.</p>	<p>jk = Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.</p>	<p>Asemakaavan määräystä ei ole tuotu esiin lautakunnan päätöksessä. Päätöstekstin mukaan "Kaisaniemen rannan käyttö muuttuu veneiden säilytysalueesta rantapromenadiksi." Todellisuudessa alue on jo rantapromenadi, talvisaikaan säilytyksessä olevat veneet eivät estä jalankulkuväylällä kävelemistä.</p>
<p>O, väylä</p> <p>Kaisaniemenkannas.</p>	<p>vp9 = Pohjoinen radanvarren alue, joka on rakennettava ja istutettava ilmeiltään puisto-</p>	<p>Lautakunta on hyväksynyt puistosuunnitelman lukuun ottamatta kannaksen ja soutu-</p>

	<p>maiseksi – –.</p> <p>pp = Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.</p>	<p>klubin pohjoispuolisen rannan osuutta. Puistosuunnitelma-alueen vaikutukset ulottuvat kuitenkin myös Kaisaniemenkannakseen. Soutuklubin edestä kannakselle ulotettava pyöräbaana tulee lisäämään kannaksella kulkevan pyöräliikenteen määrä mahdollisesti niin paljon, että jalankulkijat eivät kannaksen pääväylällä voi enää turvallisesti kävellä. Kannaksen pääväylä on kuitenkin asemakaavassa merkitty jalankululle ja pyöräilylle tarkoitetuksi alueeksi (pp). Pyöräilyn pääväylän ulottaminen kannakselle on myös vp9-määräyksen hengen vastaista.</p>
<p>P, päällysteet</p> <p>Mm. Ravintola Kaisaniemen ympäristö, Soutuklubin edusta (osin) ja Kaisaniemenranta-kadun eteläpuolinen jalankulkualue Soutuklubin ja Unioninkadun välissä, vesialtaan pohjoispäädyn edusta ja vastaavalla korkeudella heti baanan länsipuolella oleva pieni alue sekä leikki- paikka Kaisaniemen koulun edessä.</p>	<p>Päällys tulee olla sitomatonta (hiekkaa tai kivituhkaa).</p>	<p>Päällys on kiveä (ehkä nupukiveä).</p>
<p>Q, Nuori hirvi -patsas</p> <p>Baanin länsipuolella ja vesialtaan pohjoispäädyn korkeudella sijaitseva, suojeltu Nuori hirvi -patsas, ks. https://www.hamhelsinki.fi/sculpture/nuori-hirvi-jussi-mantynen/</p>	<p>Patsas sijaitsee nurmikumpareella ja patsaan tuntumassa on asemakaavaan merkityt, huomionarvoiset, vanhat puut.</p>	<p>Patsaan eteen, rinteeseen, patsaan itäpuolelle ehdotetaan rakennettavaksi graniittiset oleskeluportaat. Portaita ei ole asemakaavassa.</p>
<p>R, puurivi</p> <p>Kaisaniemenkentän itä-</p>	<p>⊗ ⊗ ⊗</p> <p>= Historiallisesti arvokas puu-</p>	<p>Kujanteen kaikki koivut ehdotetaan kaadettavaksi ja niiden tilalle ehdotetaan istutettavak-</p>

<p>reuna kasvitieteellisen puutarhan aidan vieressä.</p>	<p>kujanne, joka tulee säilyttää ja tarvittaessa uudistaa niin, että sen maisemakuvallinen arvo säilyy.</p>	<p>si uusia lehtipuita, puulajia määrittelemättä.</p>
--	---	---